

KOKYBĖS KONTROLĖS TVARKĄ REGLAMENTUOJA

Šviežių vaisių ir daržovių kokybė tikrinama vadovaujantis Importuojamų, eksportuojamų ir vidaus rinkai tiekiamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikros taisyklėmis, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-488.

KONTROLIUOJAMI OBJEKTAI

Kontroliuojami šie šviežių vaisių ir daržovių tiekimo rinkai užsiimantys ūkio subjektai: **augintojai; pakuotojai; didmeninės prekybos įmonės; prekiautojai; importuotojai; eksportuotojai.**

Išvardyti ūkio subjektai pagal veiklos kryptį turi būti registruoti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos tvarkomoje informacinės sistemos „Vaiskoris“ duomenų bazėje.

Šviežius vaisius ir daržoves tvarkantys ūkio subjektai taip pat turi būti registruoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos tvarkomame Maisto tvarkymo subjektų registre.

ISIDĖMĖTINA. Visi prekiautojai vaisiais ir daržovėmis turi laikytis prekybos standartų, maisto saugos nuostatų ir kitų susijusių teisės aktų reikalavimų.

REIKALAVIMAI TRANSPORTO PRIEMONEI

Transporto priemonei, kuri naudojama šviežiams vaisiams ir daržovėms gabenti, keliami šie reikalavimai:

turi būti sandari (saugi nuo bet kokio užteršimo) ir švari;

turi būti temperatūros valdymo įrenginys; tame pačiame krovinių skyriuje gali būti gabenami vien vaisiai ir daržovės (kitos prekės gali būti gabenamos tik už ištisinės pertvaros).

DRAUDŽIAMA naudoti transporto priemonę, kuria vežtos nuodingos ar lakios cheminės medžiagos.

REIKALAVIMAI PAKUOTĖMS

Šviežiams vaisiams ir daržovėms pakuoti turi būti naudojamos nuo sužalojimų bei gedimo apsaugančios švarios medžiagos (pakuotės).

Naudojant daugkartines minėtai paskirčiai skirtas pakuotes (medines ir plastmasines dėžes), joms iškloti turi būti naudojamos švarios medžiagos.

Ant pakuočių gali būti tik užrašai apie gabenamus produktus.

DRAUDŽIAMA naudoti daugkartines pakuotes, kurios yra skirtos arba naudotos ne maisto produktams laikyti bei kitas panaudotas pakuotes.

ŽENKLINIMO NUOSTATOS

Kiekviena pakuotė turi būti paženklinta taip, kad ant vieno jos šono ar ant pritvirtintos etiketės būtų šie gerai įskaitomi duomenys:

pakuotojo ir (ar) siuntėjo pavadinimas ir adresas arba identifikavimo kodas;

produkto pavadinimas*;

kilmės šalis*;

kokybės klasė (kai klasifikavimas būtinas)*;

dydžio nuoroda (kai rūšiavimas būtinas);

kita informacija, kai to reikalauja prekybos standartas.

* šią informaciją taip pat būtina nurodyti ir produktų įsigijimą (pardavimą) patvirtinančiuose dokumentuose.

Obuolių etiketės pavyzdys:

Pakuotojas/siuntėjas _____ Feliks Dolbaki _____ (pavadinimas ir adresas) _____ Elzbietow g. 77, Varšuva _____ arba identifikavimo kodas)
Produkto pavadinimas _____ Obuoliai _____
Veislė _____ Jonagold _____
Kokybės klasė _____ II _____

ŠVIEŽIŲ VAISIŲ IR DARŽOVIŲ ATITIKTIS

Švieži vaisiai ar daržovės neturi akivaizdžiai skirtis branda ir dydžiu. Jie turi būti:

sveiki (nepradėję gesti);

švarūs;

be kenkėjų ir jų nepažeisti;

nepažeisti šalčio ar karščio;

šviežiai atrodantys;

be perteklinės drėgmės;

be pašalinio kvapo ir skonio.

PAŽEIDIMŲ ATSAKOMYBĖ

Už žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ar tiekimo į rinką tvarkos pažeidimus (pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 139 straipsnį) baudžiami:

- **fiziniai asmenys – iki 140 eurų baudomis;**
- **įmonių vadovai – iki 1200 eurų baudomis.**

SPECIALIEJI PREKYBOS STANDARTAI TAIKOMI:

braškėms ir žemuogėms;
citrusiniams vaisiams;
kiviams; kriaušėms;
obuoliams; saldžiosioms
paprikoms; persikams ir
nektarinams; pomidorams;
salotoms; vynuogėms.

ISIDĖMĖTINA. Specialieji prekybos standartai išdėstyti Europos Komisijos reglamento (ES) Nr. 543/2011 I priedo B dalyje.

Nepaminėtiems vaisiams bei daržovėms taikomas Bendrasis prekybos standartas, kuris išdėstytas Europos Komisijos reglamento (ES) Nr. 543/2011 I priedo A dalyje.

Be to, Lietuvoje taikomi nacionaliniai bulvių kokybės reikalavimai.

Visi šie reikalavimai pateikiami Tarnybos internetinėje svetainėje adresu:

<http://www.vatzum.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/fitosanitarija/#vaisiai>

AUGALININKYSTĖS TARNYBOS REGIONINIAI SKYRIAI:

Alytaus – Vilniaus g. 21, Alytus
Tel. (8 315) 561 12

Kauno – K. Donelaičio g. 33, Kaunas
Tel. (8 37) 32 06 32

Klaipėdos – Sankryžos g. 7, Klaipėda
Tel. (8 46) 36 54 53

Marijampolės – Vytauto g. 28, Marijampolė
Tel. (8 343) 97 094

Panevėžio – Žvaigždžių g. 21, Panevėžys
Tel. (8 45) 46 2375

Šiaulių – A. Mickevičiaus g. 34, Šiauliai
Tel. (8 41) 52 5722

Tauragės – Laisvės g. 50, Tauragė
Tel. (8 446) 610 68

Telšių – Žalioji g. 10, Telšiai
Tel. (8 444) 31 082

Utenos – Maironio g. 1, Utena
Tel. (8 389) 614 65

Vilniaus – Ozo g. 4a, Vilnius
Tel. (8 5) 238 3970

VALSTYBINĖ AUGALININKYSTĖ TARNYBA
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Ozo g. 4a, 08200 Vilnius

Tel.: (8 5) 237 5631, pasitikėjimo linija (8 5) 270 80 80,

Fitosanitarijos skyriaus tel. (8 5) 273 44 11

info@vatzum.lt, <http://www.vatzum.lt>,

<https://www.facebook.com/vatzumlt>

TIEKIAMŲ RINKAI ŠVIEŽIŲ

**VAISIŲ IR DARŽOVIŲ
KOKYBĖS REIKALAVIMAI**